

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 139/12
Λουξεμβούργο, 6 Νοεμβρίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-286/12
Επιτροπή κατά Ουγγαρίας

Η ριζική μείωση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησεως των Ούγγρων δικαστών συνιστά μη δικαιολογημένη διάκριση λόγω ηλικίας

Το μέτρο αυτό δεν είναι ανάλογο με τους επιδιωκόμενους από τον Ούγγρο νομοθέτη σκοπούς της ενοποίησης της ηλικίας συνταξιοδότησεως των επαγγελματιών της δημόσιας διοίκησης και της δημιουργίας μιας περισσότερο ισορροπημένης ηλικιακής διάρθρωσης στον τομέα της δικαιοσύνης

Στην Ουγγαρία, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2011, οι δικαστές, οι εισαγγελείς και οι συμβολαιογράφοι μπορούσαν να παραμείνουν στην υπηρεσία μέχρι την ηλικία των 70 ετών. Ωστόσο, η ουγγρική νομοθεσία τροποποιήθηκε το 2011 και, από 1ης Ιανουαρίου 2012, οι δικαστές και οι εισαγγελείς που συμπληρώνουν το γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησεως, δηλαδή τα 62 έτη, πρέπει να αποχωρήσουν από την υπηρεσία. Για τους δικαστές και εισαγγελείς που συμπλήρωσαν την ηλικία αυτή πριν από την 1η Ιανουαρίου 2012, η ουγγρική νομοθεσία διευκρινίζει ότι θα αποχωρήσουν υποχρεωτικά από την υπηρεσία στις 30 Ιουνίου 2012. Όσοι συμπληρώνουν την ηλικία αυτή μεταξύ 1ης Ιανουαρίου και 31ης Δεκεμβρίου 2012, θα αποχωρήσουν υποχρεωτικά από την υπηρεσία στις 31 Δεκεμβρίου 2012. Από 1ης Ιανουαρίου 2014, οι συμβολαιογράφοι παύουν να ασκούν τα καθήκοντά τους μόλις συμπληρώσουν το γενικό όριο της ηλικίας συνταξιοδότησεως.

Κρίνοντας ότι η τόσο ταχεία και ριζική μείωση του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής συνταξιοδότησεως συνιστά διάκριση λόγω ηλικίας, η οποία απαγορεύεται από την οδηγία για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία¹, σε βάρος των δικαστών, των εισαγγελέων και των συμβολαιογράφων που συμπληρώνουν την ηλικία αυτή σε σχέση με αυτούς που μπορούν να εξακολουθήσουν να ασκούν τη δραστηριότητά τους, η Επιτροπή άσκησε προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά της Ουγγαρίας.

Το Δικαστήριο δέχθηκε την αίτηση της Επιτροπής να εξεταστεί η υπόθεση αυτή με την ταχεία διαδικασία και έτσι η διάρκειά της μειώθηκε σε πέντε μήνες.

Το Δικαστήριο διαπιστώνει, κατ' αρχάς, ότι οι δικαστές, οι εισαγγελείς και οι συμβολαιογράφοι που συμπλήρωσαν την ηλικία των 62 ετών τελούν σε παρόμοια κατάσταση με την κατάσταση εκείνων που ασκούν τα ίδια επαγγέλματα και είναι νεότεροι στην ηλικία. Ωστόσο, οι πρώτοι, λόγω της ηλικίας τους, υποχρεούνται να αποχωρήσουν από την υπηρεσία, οπότε επιβάλλεται σ' αυτούς μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή σε σχέση με τους υπόλοιπους εν ενεργεία εργαζόμενους. Το Δικαστήριο επισημαίνει, επομένως, ότι η κατάσταση αυτή συνιστά διαφορετική μεταχείριση ευθέως συνδεόμενη με την ηλικία.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, πάντως, ότι θεμιτοί σκοποί που συνδέονται με την κοινωνική πολιτική στους τομείς της απασχόλησης, της αγοράς εργασίας ή της επαγγελματικής κατάρτισεως, μπορούν να δικαιολογήσουν παρέκκλιση από την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ηλικίας. Συναφώς, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι οι σκοποί που επικαλείται η Ουγγαρία, δηλαδή η ανάγκη ενοποίησης των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησεως των επαγγελματιών της δημόσιας διοίκησης και η δημιουργία περισσότερο ισορροπημένης ηλικιακής διάρθρωσης ώστε να διευκολύνεται η πρόσβαση των νέων νομικών στα συγκεκριμένα επαγγέλματα, εμπίπτουν στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής.

¹ Οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (ΕΕ L 303, σ. 16).

Εντούτοις, όσον αφορά τον σκοπό της ενοποιήσεως, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, πριν την 1η Ιανουαρίου 2012, τα πρόσωπα που αφορά η επίδικη νομοθεσία μπορούσαν να παραμείνουν στην υπηρεσία μέχρι την ηλικία των 70 ετών, γεγονός που τους δημιούργησε **τη βάσιμη προσδοκία ότι θα παραμείνουν στην υπηρεσία μέχρι την ηλικία αυτή**. Πάντως, η επίδικη νομοθεσία προκάλεσε απότομη και δραματική μείωση του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αποχώρησης από την υπηρεσία, χωρίς να προβλέπονται μεταβατικά μέτρα για την προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των εν λόγω προσώπων. Έτσι, όσoι εμπίπτουν στις εν λόγω διατάξεις αποχωρούν αυτοδικαίως και οριστικά από την αγορά εργασίας χωρίς να έχουν τον χρόνο να λάβουν τα απαραίτητα για την περίπτωση αυτή μέτρα, ιδίως οικονομικής φύσεως. Το Δικαστήριο επισημαίνει συναφώς ότι, αφενός, η σύνταξή τους είναι κατώτερη κατά τουλάχιστον 30 % των αποδοχών τους και, αφετέρου, η έξοδος από την υπηρεσία γίνεται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το χρονικό διάστημα της ασφάλισης, οπότε δεν εξασφαλίζεται το δικαίωμα πλήρους συντάξεως.

Το Δικαστήριο επισημαίνει στη συνέχεια την ύπαρξη αντιφάσεως μεταξύ της άμεσης μειώσεως κατά 8 έτη της ηλικίας συνταξιοδοτήσεως για τα επαγγέλματα αυτά, χωρίς να προβλέπεται η σταδιακή προσαρμογή της τροποποίησης αυτής, και της εκ νέου αυξήσεως κατά 3 έτη του ορίου ηλικίας συνταξιοδοτήσεως του γενικού συνταξιοδοτικού συστήματος (δηλαδή μετάβαση από τα 62 στα 65 έτη) η οποία θα εφαρμοστεί από το 2014 σε μία περίοδο οκτώ ετών. Πάντως, η αντίφαση αυτή αποτελεί ένδειξη για το ότι τα συμφέροντα εκείνων τους οποίους αφορά η μείωση του ορίου ηλικίας δεν ελήφθησαν εξίσου υπόψη με τα συμφέροντα των λοιπών απασχολούμενων στη δημόσια διοίκηση των οποίων το όριο ηλικίας αυξήθηκε.

Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Δικαστήριο καταλήγει ότι **η ριζική μείωση κατά 8 έτη του ορίου υποχρεωτικής συνταξιοδοτήσεως των συγκεκριμένων επαγγελματιών δεν είναι αναγκαία για να επιτευχθεί ο σκοπός της ενοποιήσεως της ηλικίας συνταξιοδοτήσεως των επαγγελματιών του δημόσιου τομέα**.

Τέλος, το Δικαστήριο εξετάζει τον σκοπό της δημιουργίας περισσότερο ισορροπημένης ηλικιακής διάρθρωσης που προέβλεπε η Ουγγαρία. Συναφώς, αν και αναγνωρίζεται ότι η εθνική ρύθμιση μπορεί να διευκολύνει βραχυχρόνια την πρόσβαση των νέων νομικών στα συγκεκριμένα επαγγέλματα, το Δικαστήριο υπογραμμίζει εντούτοις ότι τα αναμενόμενα, εμφανώς θετικά, άμεσα αποτελέσματα ενδέχεται να υπονομεύσουν τη δυνατότητα επιτεύξεως μιας πραγματικά ισορροπημένης «ηλικιακής διάρθρωσης» σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση. Συγκεκριμένα, μολονότι το 2012 η ανανέωση του προσωπικού των συγκεκριμένων επαγγελματιών θα επιταχυνθεί σημαντικά λόγω της αντικατάστασης οκτώ ηλικιακών κλάσεων από μόνο μία (την κλάση του 2012), ο ρυθμός εναλλαγής θα επιβραδυνθεί στον ίδιο βαθμό το 2013, κατά το οποίο θα αντικατασταθεί μόνο μία ηλικιακή κλάση. Επιπλέον, ο εν λόγω ρυθμός εναλλαγής θα επιβραδυνθεί ακόμη περισσότερο στο μέτρο που το όριο ηλικίας της υποχρεωτικής αποχώρησης από την υπηρεσία θα αυξηθεί σταδιακά από τα 62 στα 65 έτη, έχοντας ως συνέπεια την ελάττωση των δυνατοτήτων πρόσβασης των νέων νομικών στο δικαστικό σώμα και στο επάγγελμα του συμβολαιογράφου. Κατά συνέπεια, **η επίδικη εθνική νομοθεσία δεν είναι πρόσφορη για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού της δημιουργίας περισσότερο ισορροπημένης «ηλικιακής διάρθρωσης»**.

Το Δικαστήριο, διαπιστώνει ότι **η εθνική νομοθεσία που καθιερώνει διαφορετική μεταχείριση η οποία δεν είναι ούτε πρόσφορη ούτε αναγκαία για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών δεν σέβεται την αρχή της αναλογικότητας**. Το Δικαστήριο καταλήγει ότι **η Ουγγαρία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία**.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως, στρεφόμενη κατά κράτους μέλους το οποίο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί να ασκηθεί από την Επιτροπή ή από άλλο κράτος μέλος. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Πάντως, σε περίπτωση μη ανακοινώσεως στην Επιτροπή των μέτρων για τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, το Δικαστήριο μπορεί, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλει κυρώσεις με την πρώτη του απόφαση.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106